

Populačná ekológia jasoňa červenookého (*Parnassius apollo*) na Vršatci - porovnanie sezón 2017 a 2023

Dušan ŠÁCHA, ŠOP SR, Správa CHKO Biele Karpaty, Trenčianska 31, 914 41 Nemšová, Správa Národného parku Slovenský kras so sídlom v Brzotíne, Hámosiho 188, 049 51 Brzotín, Slovenská republika, dusan.sacha@npslovenskykras.sk
 Diana ČIČMANOVÁ, Technická univerzita vo Zvolene, Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika
 Ján KOVÁČIK, Technická univerzita vo Zvolene, Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen, Slovenská republika
 Roman MAŇÁK, Vzdelávacie a informačné stredisko Biele Karpaty, o.p.s., nám. Bartolomějské 47, 698 01 Veselí nad Moravou, Česká republika

Cieľ

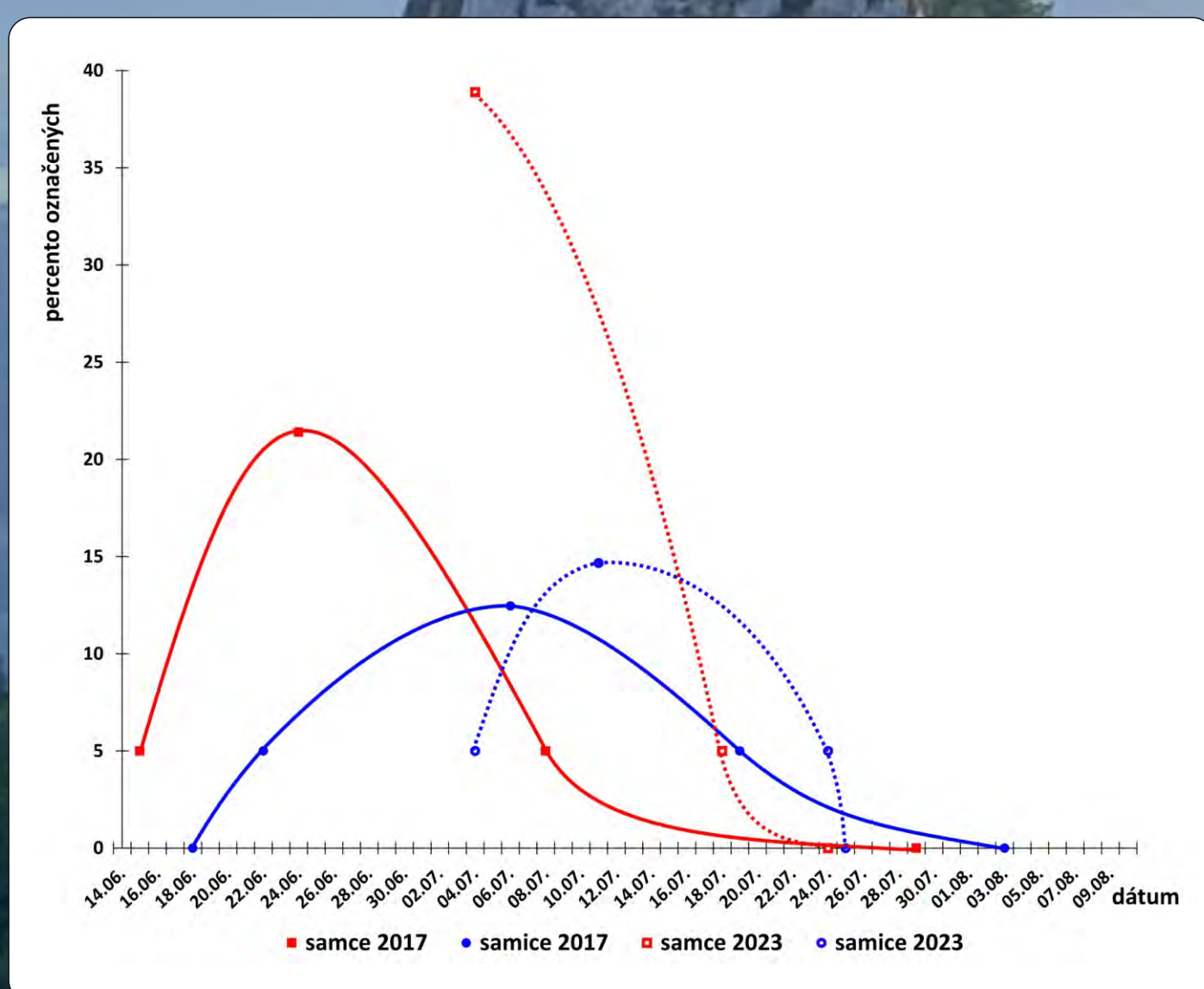
Zistiť populačnú dynamiku *P. apollo* so zreteľom na ochranu populácie druhu.

Územie

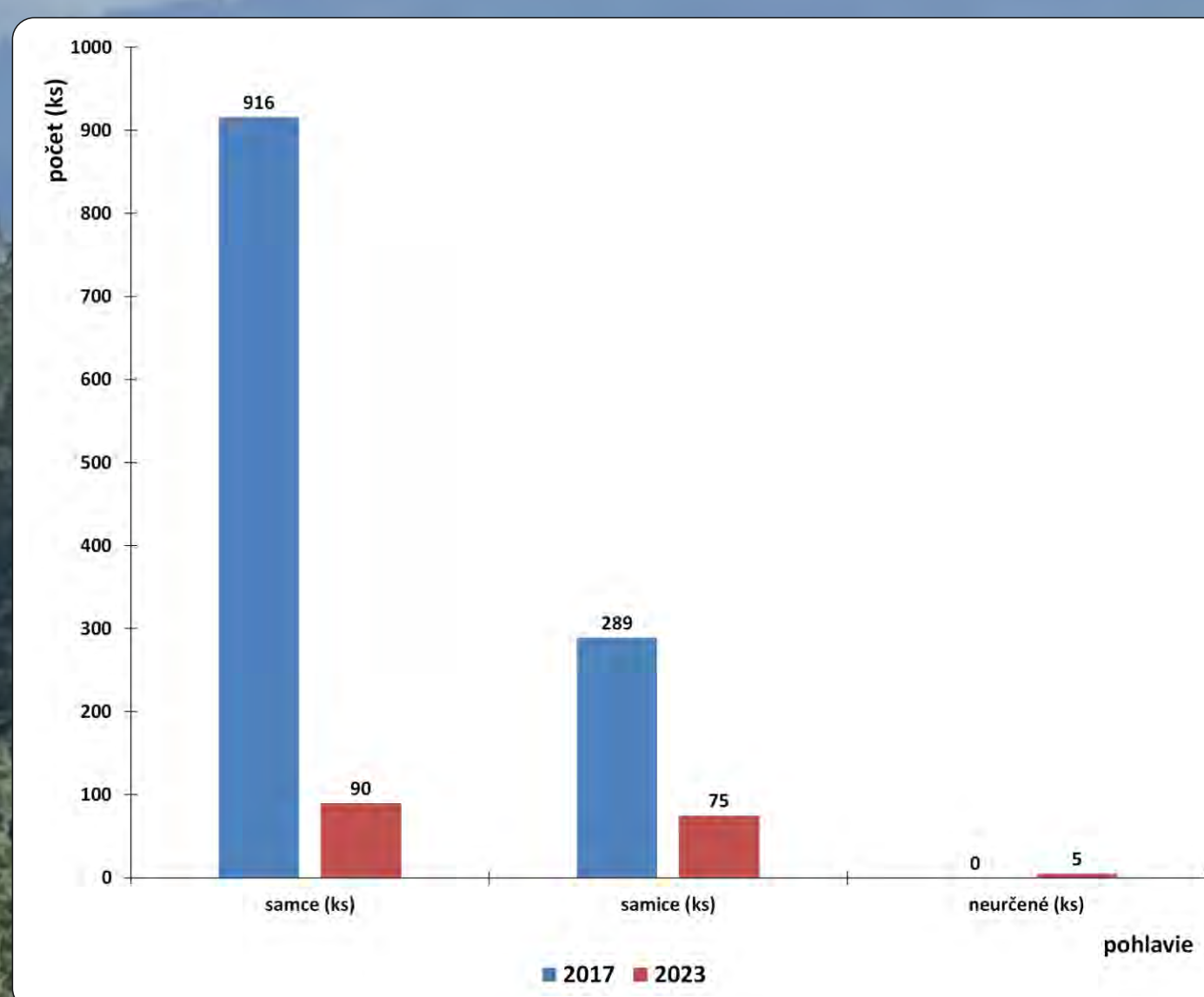
Oblasť Vršatca, CHKO Biele Karpaty, západné Slovensko.

Metodika

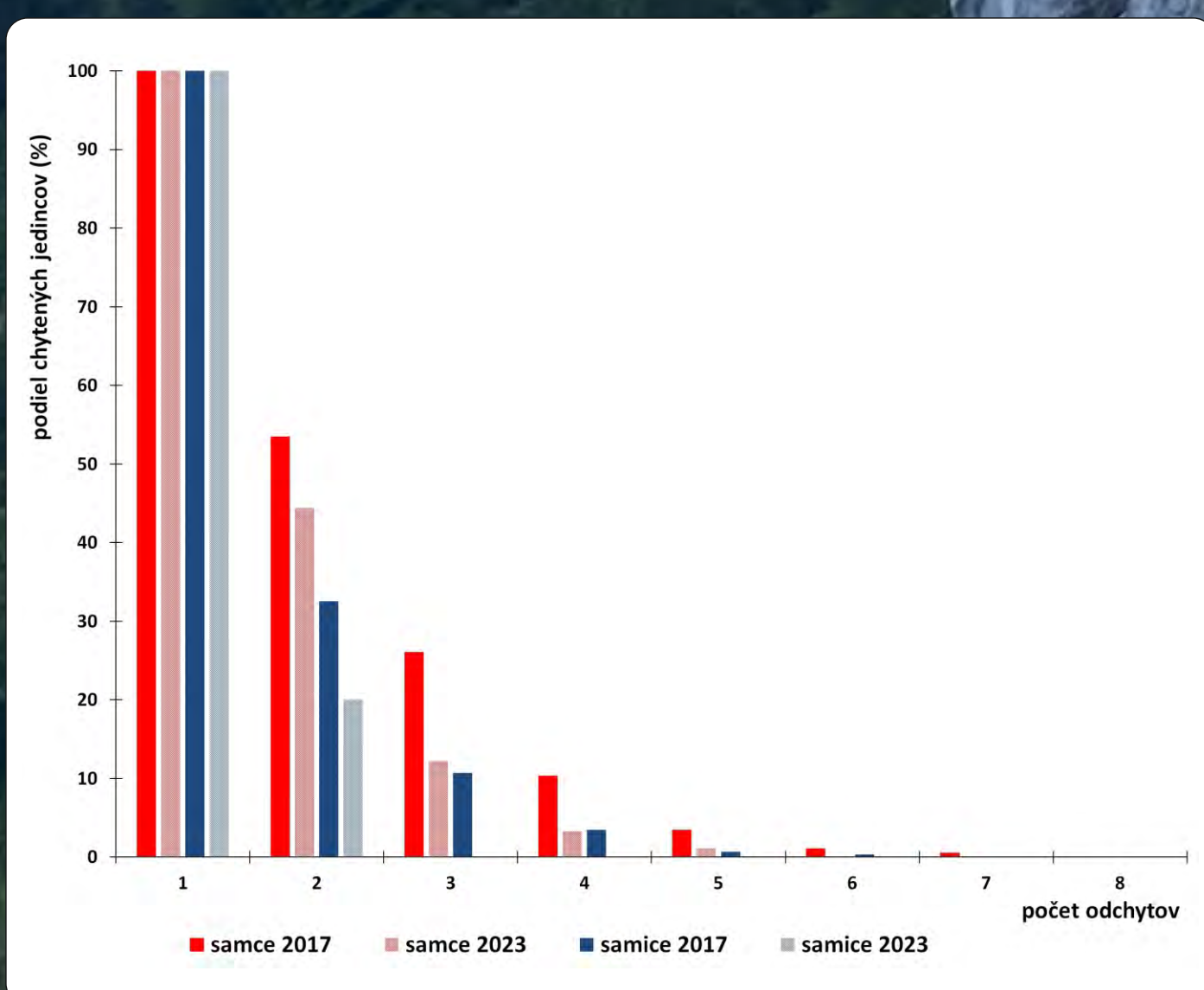
- 10 lokalít
- značenie alfanumerickým kódom na krídla, opakované odchyty
- sezóny 2017 a 2023 od 15. júna do 10. augusta
- štatistické spracovanie a porovnanie

Graf 1: Priebeh značenia podľa sezón a pohlaví.

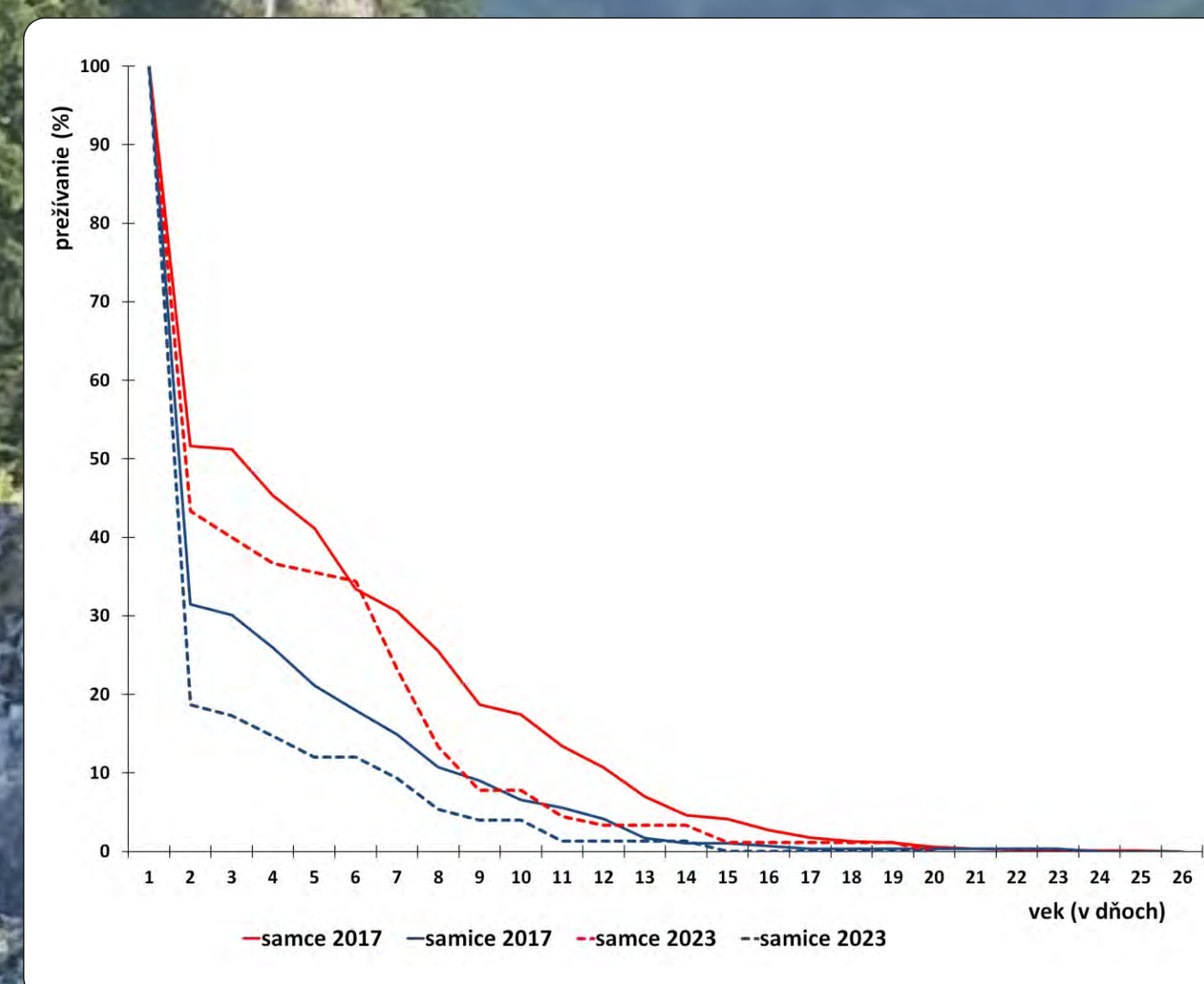
Graf 2: Celková početnosť pohlaví v jednotlivých sezónach.

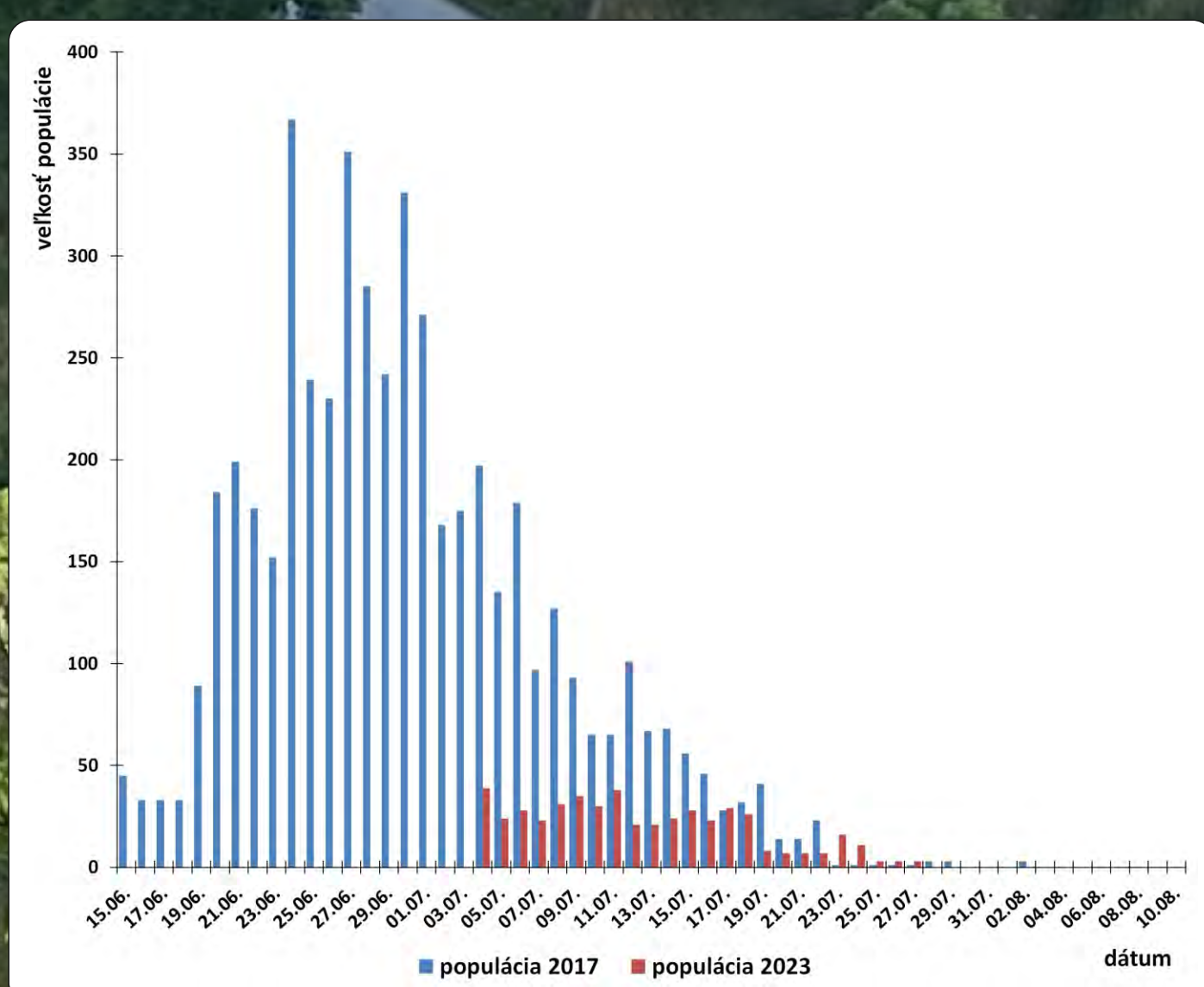
Graf 3: Úspešnosť opakovaných odchytoch podľa rokov a pohlaví.

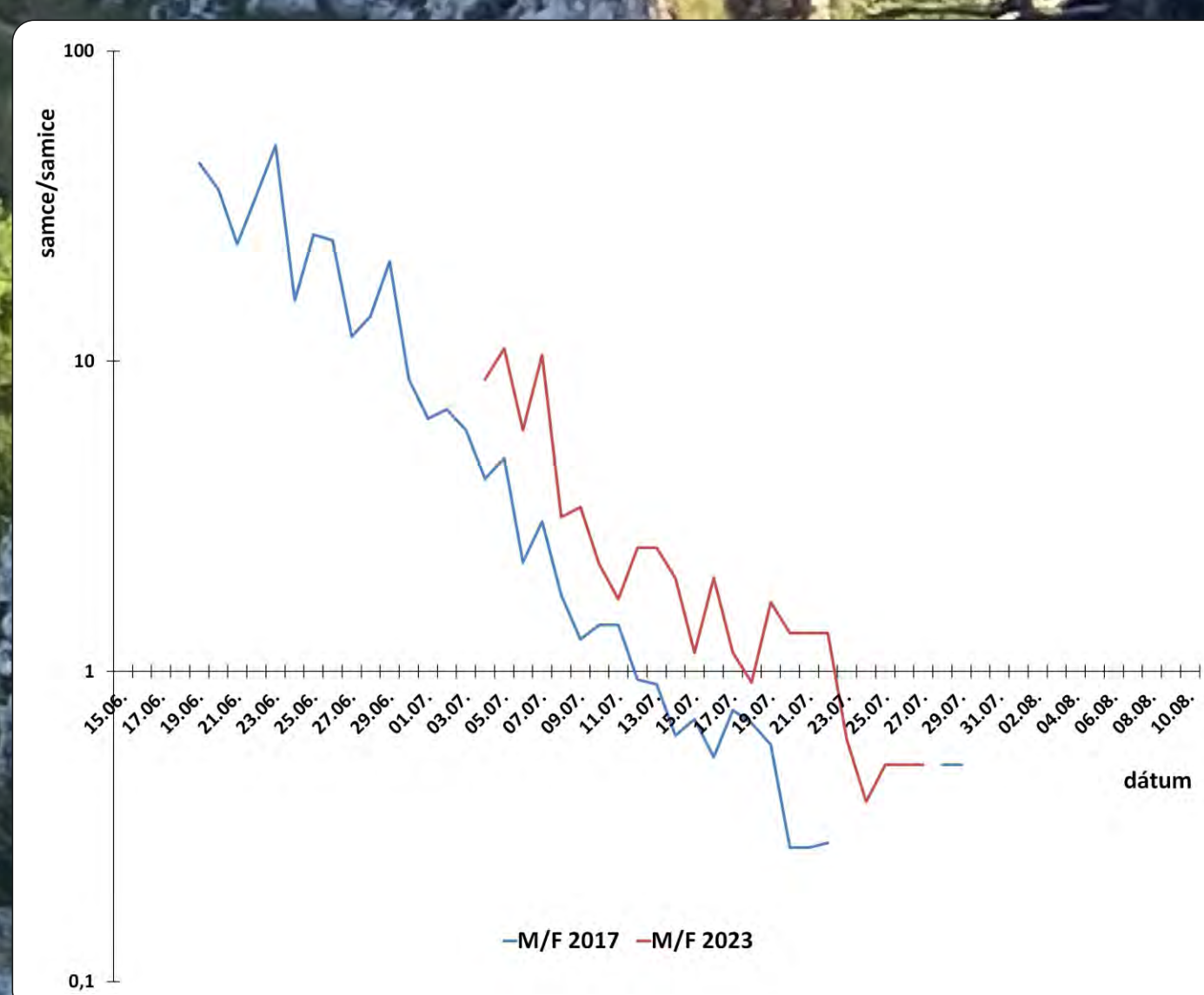
Obr. 1: Samec označený ako P1. Pozadie: Vršatec, biotop druhu. Foto: D. Čičmanová

Graf 4: Krivky prežívania (v dňoch) podľa rokov a pohlaví.

Graf 5: Okamžitá veľkosť populácie v priebehu jednotlivých sezón.

Graf 6: Vývoj pomeru pohlaví v populácii v priebehu jednotlivých sezón.

Výsledky

- oneskorenie a skrátenie sezóny 2023 oproti 2017 (grafy 1 a 5, zmeškanie začiatku liahnutia samcov!)
- pokles početnosti o 86% (grafy 2 a 5)
- zmena pomeru pohlaví z 3,2:1 na 1,2:1 (obidve sezóny v prospech samcov, graf 2)
- približne rovnaká úspešnosť opakovaných odchytoch (graf 3), doba dožitia imág (graf 4) a vývoj pomeru pohlaví v populácii (proterandria, graf 6)

Záver

- fluktuácia alebo trend?

